

Số: 280 /BC-UBND

Ninh Thuận, ngày 14 tháng 9 năm 2020

BÁO CÁO

Tổng kết việc thực hiện Quyết định số 535/QĐ-TTg ngày 14/4/2014 của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2014 - 2020

Tiếp nhận Công văn số 3199/LĐTBOXH-TE ngày 17/8/2020 của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội về việc báo cáo tổng kết việc thực hiện Quyết định số 535/QĐ-TTg ngày 14/4/2014 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch triển khai thực hiện Khuyến nghị của Ủy ban về quyền trẻ em của Liên hợp quốc (gọi tắt là Quyết định số 535/QĐ-TTg).

Ủy ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận báo cáo tổng kết việc thực hiện Quyết định số 535/QĐ-TTg trên địa bàn tỉnh, cụ thể như sau:

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH:

Ninh Thuận là tỉnh ven biển thuộc vùng Duyên hải Nam Trung bộ, phía Bắc giáp tỉnh Khánh Hòa, phía Nam giáp tỉnh Bình Thuận, phía Tây giáp tỉnh Lâm Đồng và phía Đông giáp biển Đông. Diện tích tự nhiên khoảng 3.360 km². Dân số 590.467 người (thống kê năm 2019), trong đó đồng bào dân tộc thiểu số chiếm trên 22%, chủ yếu là hai cộng đồng dân tộc người Chăm (11,9%) và Raglai (10,4%). Toàn tỉnh có 07 đơn vị hành chính gồm: 01 thành phố, 06 huyện; 65 xã, phường, thị trấn. Số trẻ em từ 0 -16 tuổi trên địa bàn toàn tỉnh có hơn 178.917 em (chiếm 25,48% dân số); Số lượng trẻ em đang học mầm non 51.483 trẻ, số học sinh tiểu học là 56.653 em, số học sinh trung học cơ sở là 34.858 em.

Trong những năm qua, công tác chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em luôn được sự quan tâm chỉ đạo của các cấp ủy Đảng, chính quyền; sự phối hợp của các ban, ngành, đoàn thể đã tạo ra tiền đề cơ bản trong công tác chỉ đạo triển khai thực hiện các mục tiêu, chỉ tiêu trọng tâm về sức khỏe, giáo dục, chăm lo đời sống tinh thần, trợ giúp trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, bảo đảm điều kiện thuận lợi để trẻ em thực hiện quyền, bổn phận và phát triển toàn diện về thể chất, trí tuệ, tinh thần và đạo đức. Tuy nhiên, bên cạnh những thuận lợi, công tác chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em còn gặp những khó khăn cụ thể: kinh tế của tỉnh tuy có những bước phát triển và tăng trưởng nhưng vẫn ở mức thấp, nguồn thu ngân sách hàng năm còn thấp. Tình hình biến đổi khí hậu, đặc biệt là tình hình hạn hán trên diện rộng trong thời gian qua đã tác động đến tất cả các lĩnh vực, từ sản xuất đến cơ sở hạ tầng, sức khỏe và đời sống nhân dân. Kinh phí đầu tư cho công tác chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em chưa đáp ứng được yêu cầu. Đội ngũ cán bộ chuyên trách làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em ở

các cấp chưa bố trí được đầy đủ, đa số làm công tác kiêm nhiệm; chưa có đội ngũ cộng tác viên làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em ở thôn, khu phố. Bên cạnh đó môi trường sống hiện tại còn tiềm ẩn nhiều nguy cơ dẫn đến các vụ xâm hại, bạo lực trẻ em, tai nạn thương tích, đuối nước, trẻ em bị bỏ rơi, trẻ em vi phạm pháp luật, trẻ em bỏ học.

II. TÌNH HÌNH, KẾT QUẢ THỰC HIỆN CÁC KHUYẾN NGHỊ

Thực hiện Quyết định số 535/QĐ-TTg, Ủy ban nhân dân tỉnh đã triển khai, chỉ đạo và giao Sở Lao động - Thương binh và Xã hội tỉnh phối hợp với các sở, ngành liên quan và các địa phương trên địa bàn tỉnh triển khai thực hiện các khuyến nghị, cụ thể:

1. Khuyến nghị số 12: Xây dựng cơ chế phối hợp và nguồn nhân lực để thực hiện các vấn đề về trẻ em ở địa phương.

Công tác phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong hoạt động bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em được thực hiện thường xuyên. Các cơ quan chuyên môn có liên quan, đoàn thể cấp tỉnh đã ký kết nhiều văn bản liên ngành; tổ chức các hoạt động truyền thông giáo dục, vận động xã hội tại cộng đồng nhằm tạo mối quan tâm và thúc đẩy sự thay đổi nhận thức của gia đình, nhà trường và xã hội về công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em; thường xuyên tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí cho trẻ em như các hoạt động hè, hoạt động các Câu lạc bộ, Đội, Nhóm. Phối hợp làm tốt công tác chăm sóc sức khỏe cho trẻ em tại các cơ sở y tế, từ đó thể hiện gia đình có trách nhiệm nuôi dưỡng, giáo dục, bảo vệ, hình thành nhân cách và trang bị kiến thức, kỹ năng cho trẻ em phát triển bình đẳng và toàn diện.

Hàng năm, tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em cấp huyện, cấp xã và đội ngũ cộng tác viên công tác xã hội để nâng cao trình độ chuyên môn, năng lực thực hiện công tác bảo vệ chăm sóc trẻ em từ tỉnh đến cơ sở đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cho giai đoạn và các năm tiếp theo; tổ chức các lớp tập huấn cho cha, mẹ và người chăm sóc trẻ về các nội dung bảo vệ chăm sóc trẻ em. Từ năm 2014 đến tháng 7/2020, đã tổ chức 21 lớp tập huấn cho gần 5.522 lượt người tham dự. Nguồn nhân lực làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em cấp tỉnh cơ bản đảm bảo được yêu cầu nhiệm vụ được giao; cấp huyện và cấp cơ sở đa số là kiêm nhiệm¹.

Quan tâm đầu tư nâng cấp, sửa chữa các công trình phúc lợi cho trẻ em; đẩy mạnh kêu gọi, vận động các tổ chức và cá nhân tích cực tham gia xã hội hóa trong đầu tư xây dựng các khu vui chơi, giải trí cho trẻ em và tổ chức các hoạt động vui chơi, giải trí, văn hóa văn nghệ, thể dục, thể thao cho trẻ em. Đến nay, tại thành phố Phan Rang - Tháp chàm có 12 điểm vui chơi²; các huyện có Trung

¹ Sở Lao động - Thương binh và Xã hội: 01 Lãnh đạo Sở phụ trách công tác trẻ em, 01 lãnh đạo Phòng và 02 chuyên trách; Cấp huyện: 07 người kiêm nhiệm; Cấp xã: 65 người (kiêm nhiệm).

² (Công viên 16/4, Quảng trường 16/4, Bảo tàng tỉnh, Công viên biển Bình Sơn, Trung tâm hoạt động Thanh thiếu niên, Trung tâm Văn hóa tỉnh, Trung tâm Huấn luyện và thi đấu thể dục thể thao tỉnh, Thư viện tỉnh, Thư viện thành phố, Trung tâm Văn hóa thể thao thành phố, Trung tâm Văn hóa thể thao xã Thành Hải);

tâm Văn hóa - Thể thao; các xã, thị trấn có Trung tâm Văn hóa - Thể thao trên cơ sở sáp nhập với Trung tâm học tập cộng đồng phục vụ nhu cầu sinh hoạt vui chơi, giải trí, văn nghệ, thể thao cho trẻ em trong dịp hè và các ngày lễ, tết trong năm.

Xây dựng, thực hiện các mô hình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em, cụ thể:

+ Mô hình “*Diễn đàn trẻ em*”: hàng năm, các cấp bộ Đoàn - Đội tham mưu tổ chức Diễn đàn trẻ em để trẻ em bày tỏ ý kiến, nguyện vọng và đưa ra các khuyến nghị, thông điệp của trẻ với lãnh đạo cấp ủy, chính quyền, Hội đồng Nhân dân các cấp, các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội... Tổ chức 387 buổi diễn đàn trẻ em, tọa đàm với hơn 85.865 lượt trẻ em tham gia.

+ Hàng năm, duy trì hơn 200 câu lạc bộ có sự tham gia của trẻ em, tập trung chủ yếu là các trường học trên địa bàn: Tổng phụ trách Đội các trường đã chủ động tham mưu cho Ban Giám hiệu Nhà trường tổ chức tuyên truyền giáo dục pháp luật trẻ em bằng nhiều hình thức, lồng ghép vào các hoạt động lớn của nhà trường, thành lập Câu lạc bộ quyền trẻ em. Câu lạc bộ được thành lập trên cơ sở tham gia tự nguyện của trẻ em tại các Liên đội TH và THCS, do trẻ em chủ động xây dựng và triển khai các hoạt động liên quan đến quyền và bổn phận của trẻ em. Trong thời gian qua, mô hình này được triển khai thực hiện với các nội dung như: Tổ chức thành lập các câu lạc bộ theo sở thích của học sinh như: CLB văn nghệ, mỹ thuật, CLB viết chữ đẹp, CLB thể thao...; Tổng phụ trách Đội tổ chức hướng dẫn kỹ năng tổ chức điều hành hoạt động một số câu lạc bộ để các em tập làm quen với việc điều hành một nhóm cùng sở thích theo đúng định hướng...

Ngoài ra, có sự duy trì, hoạt động của các mô hình như: Mô hình “*Thăm dò ý kiến trẻ em*”, mô hình “*Các Chương trình, hoạt động do trẻ em khởi xướng và thực hiện*”,... Thông qua các hoạt động từ các mô hình đã tạo điều cho các em được bày tỏ ý kiến trong các đợt diễn đàn lắng nghe trẻ em nói, tham gia vào các hoạt động xã hội an toàn, không có nguy cơ bị lợi dụng, bị xúc phạm, bị trừng phạt, bị xâm hại để các em tự do trình bày ý kiến của mình thông qua nhiều phong trào.

Hàng năm, tổ chức Lễ phát động Tháng hành động vì trẻ em với các chủ đề: “*Vì cuộc sống an toàn, lành mạnh cho trẻ em trong thế giới công nghệ số*”; “*Triển khai luật trẻ em và phòng, chống bạo lực, xâm hại trẻ em*”; “*Vì cuộc sống an toàn, phòng, chống tai nạn thương tích cho trẻ em*”; “*Chung tay vì trẻ em nghèo, trẻ em dân tộc thiểu số*”; “*Chung tay bảo vệ trẻ em, phòng, chống xâm hại trẻ em*” thu hút trên 57.283 lượt trẻ em quan tâm tham gia là những trẻ có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ đang sinh hoạt tại các câu lạc bộ đoàn, đội ở địa phương....

Tổ chức các hoạt động hỗ trợ thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn bị ảnh hưởng bởi dịch Covid - 19 thông qua chương trình “*Một triệu ly sữa*” được các cấp bộ Các cấp bộ Đoàn - Đội đã trao hơn 5.000 ly sữa, 1.500 phần quà bao gồm đồ dùng học tập, gạo, đường, dầu ăn, xì dầu, mì tôm, 30 đầu sách báo... cho hơn

3.000 thiếu nhi có hoàn cảnh khó khăn; hỗ trợ cung cấp bữa ăn bổ sung dinh dưỡng cho 300 trẻ em có hoàn cảnh khó khăn trên địa bàn xã Ma Nối, huyện Ninh Sơn; hỗ trợ cho 435 em thiếu nhi bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 trị giá hơn 33 triệu đồng.

Tổ chức thi tìm hiểu về Luật trẻ em cho đội ngũ cán bộ Đoàn, cán bộ phụ trách thiếu nhi và cán bộ chỉ huy Đội trên toàn tỉnh. Tỉnh Đoàn phối hợp với Trường Chính trị tỉnh tổ chức 3 lớp tập huấn cho 304 lượt Giáo viên - Tổng phụ trách Đội, cán bộ phụ trách thiếu nhi tham gia. Mở 05 lớp tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ về bảo vệ trẻ em với 350 cán bộ, đoàn viên thanh niên tham gia. Nhà thiếu nhi tỉnh tập huấn, tuyên truyền kỹ năng phòng chống xâm hại, bạo lực học đường, bảo vệ trẻ em trên mạng xã hội và kỹ năng thuyết trình tại các điểm trường 09 điểm trường TH, THCS, THPT, Câu lạc bộ phụ trách thiếu nhi tỉnh với 3.000 em học sinh, sinh viên, tổng phụ trách tham gia; Cấp huyện: Hàng năm tổ chức các lớp tập huấn nghiệp vụ, học tập kinh nghiệm ở tỉnh bạn cho hơn 500 lượt giáo viên - tổng phụ trách Đội, cán bộ phụ trách thiếu nhi tham gia. Hội đồng Đội các cấp đã tham mưu Ban Thường vụ Đoàn các cấp đã tổ chức hơn 1.600 buổi ôn tập hè cho hơn 74.400 thiếu nhi, sinh hoạt trang bị kỹ năng mềm cho 30.600 em thiếu nhi. Mở 06 lớp Học kỳ trong quân đội với 515 em học viên, 02 lớp Học làm chiến sỹ công an với 125 em đội viên.

Các Sở, ban, ngành, đoàn thể phối hợp với Đài phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Ninh Thuận, Đài phát thanh các địa phương tập trung tuyên truyền với nhiều hình thức trên sóng phát thanh và truyền hình phổ biến các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, phản ánh các hoạt động bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em; kịp thời nêu gương người tốt, việc tốt, phê phán các hành vi vi phạm quyền trẻ em như: “Diễn đàn trẻ em”; chương trình tọa đàm “Điều em muốn nói”; “Thắp sáng ước mơ”; “Chương trình dành cho thiếu nhi tổng hợp”, cụ thể: Thời lượng phát sóng 30 phút/chương trình; tần suất phát: 02 lần/01 chương trình (phát lại trong 04 tuần/tháng), các Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Truyền thanh huyện, thành phố và hệ thống truyền thanh cơ sở: phát thanh 02 lần/tuần (mỗi lần phát sóng 10-15 phút) các nội dung tuyên truyền về công tác chăm sóc, bảo vệ, giáo dục trẻ em trên địa bàn.

Hội Liên hiệp phụ nữ các cấp duy trì 15 mô hình “Nhóm phụ huynh học sinh” tại các xã Phước Tân, Phước Bình (huyện Bác Ái) và xã Bắc Sơn, xã Phước Kháng (huyện Thuận Bắc); 05 mô hình Nhóm trẻ gia đình, 204 địa chỉ tin cậy tại cộng đồng, 245 mô hình như câu lạc bộ “Gia đình hạnh phúc”, câu lạc bộ “Phòng, chống bạo lực gia đình”, câu lạc bộ tổ phụ nữ “Giáo dục con em trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội”, câu lạc bộ “xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”, tổ phụ nữ “Không có trẻ suy dinh dưỡng và bỏ học”, “Nhóm phụ huynh học sinh”; Nhóm Cha mẹ chăm sóc và phát triển trẻ thơ... Định kỳ hàng quý, các câu lạc bộ, tổ, nhóm phụ nữ tổ chức sinh hoạt, tuyên truyền về xây dựng gia đình hạnh phúc, bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em, phối hợp với nhà trường vận động học sinh ra lớp, học sinh bỏ học trở lại trường; qua đó nâng cao nhận thức, cùng mọi người thực hiện hành động tốt hơn dành cho trẻ em, hạn chế bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em, dần thay đổi hành vi, những định kiến

về giới để mỗi cá nhân trong cộng đồng quan tâm nhiều hơn đối với trẻ em, nhất là trẻ em gái, giúp trẻ em phát triển toàn diện vì mục tiêu bình đẳng, phát triển và tiến bộ.

2. Khuyến nghị số 16: Nghiên cứu thiết lập một bộ máy giám sát độc lập để thúc đẩy và bảo vệ quyền trẻ em.

Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định thành lập Ban Chỉ đạo về Bảo vệ và Chăm sóc trẻ em tỉnh Ninh Thuận và quyết định số 932/QĐ-UBND ngày 22/5/2017 về việc tổ chức lại Ban Chỉ đạo về Bảo vệ và Chăm sóc trẻ em tỉnh; chỉ đạo thành lập Nhóm thường trực bảo vệ trẻ em cấp xã gồm một số thành viên thuộc tổ chức phối hợp liên ngành về trẻ em cấp xã để giúp UBND, Chủ tịch UBND cấp xã phối hợp, đôn đốc, điều hòa việc giải quyết các vấn đề trẻ em, thực hiện quyền trẻ em ở địa phương. Tỉnh Đoàn thành lập Câu lạc bộ tư vấn, trợ giúp trẻ em cấp tỉnh nhằm tư vấn, đề xuất các giải pháp hỗ trợ trẻ em; tư vấn phòng ngừa, can thiệp, hỗ trợ, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của trẻ em. Chỉ đạo các cơ quan liên quan phối hợp nghiên cứu, đề xuất các chính sách và giải pháp để thực hiện Chương trình Bảo vệ trẻ em, những vấn đề liên ngành liên quan đến công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em trên địa bàn tỉnh đạt kết quả cao; thực hiện chế độ báo cáo định kỳ, đột xuất cho Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Chính phủ về kết quả thực hiện Chương trình Bảo vệ trẻ em, công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em trên địa bàn tỉnh.

Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các vấn đề liên quan đến quyền trẻ em, bảo vệ và chăm sóc trẻ em được các cấp ủy, chính quyền và Hội đồng nhân dân từ tỉnh đến cơ sở ngày càng được thực hiện đầy đủ thông qua công tác giao ban quý, 6 tháng, năm và các chuyên đề của các ban Hội đồng, các Sở, ban, ngành, đoàn thể, địa phương của tỉnh.

Hàng năm, tổ chức kiểm tra đánh giá việc công nhận xã, phường, thị trấn phù hợp với trẻ em; công tác quản lý, cấp phát và sử dụng thẻ bảo hiểm y tế cho trẻ em dưới 6 tuổi; kiểm tra việc thực hiện chính sách trợ cấp cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt... Qua kết quả kiểm tra cho thấy các cấp chính quyền cơ sở đã triển khai thực hiện tốt công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em có lồng ghép vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của từng địa phương; thông qua công tác kiểm tra đã giúp cho cơ sở nâng cao năng lực quản lý nhà nước, trang bị thêm kiến thức và kịp thời tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em.

3. Khuyến nghị số 32: Phổ biến tới các tổ chức phúc lợi xã hội, cá nhân, cộng đồng, tòa án, cơ quan hành chính, cơ quan luật pháp về các thủ tục, tiêu chuẩn xác định lợi ích tốt nhất của trẻ em trong mỗi lĩnh vực.

Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, Trung tâm công tác xã hội tỉnh và phòng Lao động - Thương binh và Xã hội các huyện, thành phố trên địa bàn tỉnh tổ chức các buổi tuyên truyền, tư vấn trực tiếp tại trường học và cộng đồng về công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em, các văn bản pháp luật, chính sách của nhà nước liên quan đến trẻ em, kỹ năng bảo vệ, chăm sóc trẻ em,... cho các bậc cha mẹ, người chăm sóc, nuôi dạy trẻ và trẻ em nhằm làm tốt công tác bảo vệ trẻ em,

ngăn chặn trẻ em rơi vào hoàn cảnh đặc biệt. Từ năm 2014 đến năm 2019, có 195 buổi tư vấn cộng đồng được tổ chức, tuyên truyền cho gần 31 ngàn lượt người tham dự.

Triển khai thực hiện các chương trình, kế hoạch về công tác trẻ em: Chương trình hành động vì trẻ em, Chương trình Bảo vệ trẻ em, chương trình phòng, chống tai nạn thương tích trẻ em, Chương trình phòng, chống xâm hại, bạo lực trẻ em, Kế hoạch hành động quốc gia vì trẻ em bị ảnh hưởng bởi HIV/AIDS, biện pháp nhằm ngăn chặn tình trạng trẻ em bỏ học đi lao động sớm, trẻ em lao động trái pháp luật. Chương trình thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em vào các vấn đề về trẻ em,...

Tổ chức tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật trên các phương tiện thông tin đại chúng, tuyên truyền về công tác phòng, chống nạn bạo lực học đường, tệ nạn xã hội, tội phạm xâm hại trẻ em và trẻ em làm trái pháp luật, tập huấn kỹ năng phòng, chống bạo lực học đường; kỹ năng sống và đẩy mạnh các phong trào thi đua: "mỗi thầy cô giáo là một tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo"; phong trào "xây dựng trường học an toàn", phong trào "xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực"; nhân rộng các mô hình, điển hình tiên tiến, nâng cao hiệu quả các hoạt động của các đội cờ đỏ, xây dựng cụm tự quản giữa các trường học với các khối, xóm, cơ quan, đơn vị giáp ranh trường học, thành lập Ban an ninh ở các trường học.... Đồng thời, phối hợp các ban, ngành, đoàn thể tổ chức thực hiện phong trào "Toàn dân chăm sóc, giáo dục và bảo vệ trẻ em", hướng dẫn các biện pháp phòng ngừa, ngăn chặn hành vi bạo lực, bóc lột, xâm hại tình dục, mua bán trẻ em và tội phạm liên quan đến trẻ em.

Qua các hình thức tuyên truyền nói trên đã tác động mạnh mẽ nhận thức của các cấp, các ngành, các đoàn thể và nhân dân về việc thực hiện quyền trẻ em, vì vậy công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em ngày càng được xã hội quan tâm bảo vệ và chăm sóc nhiều hơn. Mặt khác, thông qua các nhân viên công tác xã hội, tình nguyện viên...kết nối dịch vụ bảo vệ, tư vấn và trợ giúp trẻ em dựa vào cộng đồng, các trường học trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ em bị xâm hại, ngược đãi, đuối nước đều được trợ giúp và tiếp cận với các dịch vụ cần thiết.

Công tác hỗ trợ, thăm tặng quà cho trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt nhân dịp Ngày quốc tế thiếu nhi (1/6), Tết Trung thu, nhân dịp khai giảng năm học mới,.. luôn được chính quyền các cấp và các tổ chức doanh nghiệp, từ thiện quan tâm hỗ trợ. Từ Quỹ Bảo trợ trẻ em tỉnh đã hỗ trợ, trao hơn 30.250 suất quà nhân ngày tết thiếu nhi (1/6), trung thu với tổng số tiền 1,9 tỷ đồng; hỗ trợ đột xuất cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn như trao học bổng, xe đạp, tiền mặt cho trên 100 trường học/năm. Hàng năm, Quỹ Bảo trợ trẻ em tỉnh phối hợp với Công ty Bảo Việt Nhân Thọ Ninh Thuận, Công ty Trách nhiệm hữu hạn Bảo Việt Nhân Thọ AIA và các địa phương trên địa bàn tỉnh tổ chức thực hiện triển khai chương trình "Học bổng An Sinh Giáo dục - Xe đạp đến trường", học bổng "An sinh giáo dục - Cùng em đến trường" của Quỹ bảo trợ trẻ em Việt Nam, kết quả từ năm 2014 đến năm 2020 đã tổ chức trao tặng 310 xe đạp cho các em học sinh

từ 10 tuổi đến dưới 16 tuổi thuộc hộ gia đình nghèo, cận nghèo, hộ gia đình chính sách, trẻ em ở vùng sâu, vùng xa có hoàn cảnh khó khăn vượt khó, học giỏi, không có phương tiện đi lại (mỗi chiếc xe đạp trị giá 1.700.000 đồng). Từ năm 2014 đến năm 2019, Quỹ Bảo trợ trẻ em tỉnh đã phối hợp với Hội Bảo trợ bệnh nhân nghèo tỉnh Ninh Thuận đã hỗ trợ tiền ăn và chi phí đi lại cho 130 em bị tim bẩm sinh phẫu thuật tim theo Quyết định số 55a của Thủ tướng Chính phủ với tổng số tiền trên 107.790.000 đồng.

Ngoài ra, trong năm 2020, Công ty Viettel Ninh Thuận đã hỗ trợ 170 suất học bổng, mỗi suất học bổng trị giá 1.000.000 đồng cho các em học sinh có hoàn cảnh khó khăn vùng bãi ngang ven biển và hải đảo theo Quyết định số 900/QĐ-TTg ngày 20/6/2017 và Quyết định số 131/QĐ-TTg ngày 25/01/2017 của Thủ tướng Chính Phủ cho 17 xã trên địa bàn tỉnh Ninh Thuận, tổng cộng 170 suất trị giá 170.000.000 đồng.

4. Khuyến nghị số 48:

a) Nghiên cứu, đề xuất chính sách hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt được chăm sóc thay thế dựa vào cộng đồng.

Ủy ban nhân dân tỉnh Ninh Thuận đã ban hành Quyết định số 303/2010/QĐ-UBND ngày 31 tháng 3 năm 2010 về ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của Quỹ Bảo trợ trẻ em tỉnh Ninh Thuận; Quyết định số 275/QĐ-UBND ngày 27/01/2011 về việc thành lập Hội đồng Bảo trợ Quỹ Bảo trợ trẻ em tỉnh; Quyết định số 1017/QĐ-UBND ngày 21/6/2018 về việc phê duyệt mô hình cung cấp, kết nối dịch vụ trợ giúp chăm sóc sức khỏe, giáo dục, trợ giúp pháp lý và các dịch vụ cơ bản cho trẻ em bị xâm hại hoặc có nguy cơ bị bạo lực, bóc lột, bỏ rơi và trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt trên địa bàn tỉnh cho 17 xã, phường năm 2018; Quyết định số 1731/QĐ-UBND ngày 24/10/2019 của UBND tỉnh Ninh Thuận về việc phê duyệt mô hình cung cấp, kết nối dịch vụ trợ giúp chăm sóc sức khỏe, giáo dục, trợ giúp pháp lý và các dịch vụ cơ bản cho trẻ em bị xâm hại hoặc có nguy cơ bị bạo lực, bóc lột, bỏ rơi và trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt cho 10 xã, phường trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 674/QĐ-UBND ngày 12/5/2020 của UBND tỉnh Ninh Thuận về việc phê duyệt mô hình cung cấp, kết nối dịch vụ trợ giúp chăm sóc sức khỏe, giáo dục, trợ giúp pháp lý và các dịch vụ cơ bản cho trẻ em bị xâm hại hoặc có nguy cơ bị bạo lực, bóc lột, bỏ rơi và trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt cho 15 xã phường năm 2020. Ban hành Quyết định số 2158 /QĐ-SLĐTĐ ngày 28/9/2015 quy chế chi tiêu nội bộ Quỹ Bảo trợ trẻ em để hỗ trợ khẩn cấp những trường hợp trẻ em ở cộng đồng đang gặp khó khăn. Sau 05 năm hoạt động, Quỹ Bảo trợ trẻ em tỉnh đã chủ động, tích cực trong việc vận động các cơ quan, đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân trong và ngoài tỉnh tham gia ủng hộ nguồn lực cho Quỹ với tổng số tiền ủng hộ 844.952.044 đồng.

b) Nghiên cứu, xây dựng và thực hiện Kế hoạch điều tra toàn diện về trẻ em không sống trong môi trường gia đình để lập danh sách theo dõi.

Từ năm 2015 đến nay đã triển khai công tác rà soát, ghi chép cập nhật thông tin vào phần mềm quản lý thông tin trẻ em tại cơ sở. Qua đó, nắm bắt

được số liệu, thông tin trẻ em, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt trên địa bàn tỉnh để có kế hoạch hỗ trợ, can thiệp kịp thời, trong đó có trẻ em không sống trong môi trường gia đình. Hiện tại, các địa phương vẫn đang tiếp tục việc cập nhật thông tin trẻ em vào phần mềm. Đến tháng 8/2020, số liệu trẻ em được cập nhật dữ liệu vào phần mềm hệ thống trên phạm vi toàn tỉnh là 133.855/164.574 trẻ em, đạt tỷ lệ 79,9%.

c) Nghiên cứu, xây dựng và thực hiện chính sách toàn diện nhằm phòng ngừa, giảm thiểu tình trạng trẻ em không được sống trong môi trường gia đình.

Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, hội đoàn thể các cấp tổ chức lồng ghép thực hiện và nhân rộng các mô hình trợ giúp cho trẻ em có hoàn cảnh khó khăn, đặc biệt là nhóm trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn. Thường xuyên tiếp nhận, xử lý và phản hồi thông tin các vấn đề có liên quan đến trẻ em qua 02 đường dây Tư vấn và hỗ trợ trẻ em là 111 của Cục Trẻ em (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội) và 18008079 của Trung tâm Công tác xã hội tỉnh Ninh Thuận.

Phối hợp thực hiện và duy trì tổ chức sinh hoạt hè, đa dạng hóa các sân chơi với nhiều hoạt động sôi nổi, bổ ích, thân thiện như: Giải bóng đá mini thiếu niên, nhi đồng; Hội thi kể chuyện sách thiếu nhi; Hội trại thiếu nhi; Chương trình văn nghệ “Xuân yêu thương – Xuân tình nguyện”; Chương trình “Vui hội trăng rằm”; Chương trình “Thắp sáng ước mơ”... thông qua đó đã chăm lo về vật chất, tinh thần cho trẻ em; thu hút, tập hợp đông đảo thiếu nhi tham gia vào các hoạt động bổ ích, phù hợp lứa tuổi, tạo ra một sân chơi lành mạnh, đoàn kết, thiết thực cho thiếu nhi, học sinh. Duy trì và thành lập các mô hình câu lạc bộ (CLB) như CLB “Gia đình hạnh phúc”, CLB “Phòng, chống bạo lực gia đình”, CLB, tổ phụ nữ “Giáo dục con em trong gia đình không phạm tội và tệ nạn xã hội”, CLB “xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch”, tổ phụ nữ “Không có trẻ suy dinh dưỡng và bỏ học”, Nhóm “cha mẹ học sinh”, gắn với Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”. Thông qua các hình thức sinh hoạt câu lạc bộ, truyền thông cộng đồng nhằm cung cấp kiến thức và trao đổi kinh nghiệm chăm sóc, nuôi dạy con phù hợp theo độ tuổi của trẻ em, đặc biệt quan tâm đến con cháu, có ý thức trách nhiệm trong việc chăm sóc và nuôi dạy con, tổ chức cuộc sống gia đình nâng dần chất lượng, góp phần xây dựng gia đình “No ấm, tiến bộ, hạnh phúc”.

5. Khuyến nghị số 55: Giảm tỷ lệ trẻ em khuyết tật, mồ côi tại các cơ sở chăm sóc tập trung và tăng cường chăm sóc trẻ em dựa vào cộng đồng.

Từ năm 2014 đến năm 2020, số trẻ em khuyết tật, mồ côi được chăm sóc, nuôi dưỡng tại các cơ sở Bảo trợ xã hội trên địa bàn tỉnh giảm. Tổng số trẻ em mồ côi được chăm sóc tại các cơ sở Bảo trợ xã hội trên địa bàn tỉnh năm 2014 là 191 em, đến năm 2020 là 58 em (trong đó: Trung tâm Công tác xã hội tỉnh: 54 em, cơ sở bảo trợ Trần Châu: 04 em). Năm 2019 và đầu năm 2020, Trung tâm Công tác xã hội tỉnh đã tìm gia đình thay thế cho trẻ mồ côi nuôi dưỡng tại trung tâm. Kết quả có 01 trẻ em được gia đình nhận nuôi trong nước, 01 trẻ em được gia đình nước ngoài nhận nuôi. Việc chăm sóc trẻ em khuyết tật dựa vào cộng

đồng đã được tăng cường, vai trò của cha mẹ, người thân, xã hội trong việc chăm sóc trẻ em khuyết tật tại cộng đồng được nâng cao.

Tăng cường công tác quản lý nhà nước về hỗ trợ trẻ em khuyết tật tiếp cận các dịch vụ bảo vệ, chăm sóc, giáo dục tại cộng đồng, trong đó, tăng cường sự phối hợp giữa các ngành trong việc cung cấp các dịch vụ toàn diện về bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em khuyết tật; thực hiện đầy đủ các chế độ cho trẻ em khuyết tật, mồ côi tại cộng đồng; thường xuyên thanh tra, kiểm tra, giám sát việc thực hiện pháp luật, chính sách nhằm hỗ trợ trẻ em khuyết tật được tiếp cận với các dịch vụ tại cộng đồng.

Nâng cao năng lực, trách nhiệm cho đội ngũ cán bộ các cấp, các ngành, các nhà cung cấp dịch vụ có liên quan đến trẻ em khuyết tật về hỗ trợ trẻ em khuyết tật được tiếp cận với các dịch vụ bảo vệ, chăm sóc, giáo dục tại cộng đồng.

III. KHÓ KHĂN, THÁCH THỨC VÀ NGUYÊN NHÂN.

1. Khó khăn, thách thức.

Công tác nắm bắt, theo dõi, quản lý thông tin trẻ em, đặc biệt là trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ em không sống trong môi trường gia đình chưa được thường xuyên và kịp thời; tình trạng trẻ em bị xâm hại, bị tai nạn thương tích, đuối nước, trẻ em bỏ học giữa chừng, trẻ em lao động sớm, trẻ em vi phạm pháp luật vẫn còn xảy ra. Công tác phối hợp giữa các ban, ngành, đoàn thể chưa đồng bộ nên việc phát hiện và ngăn chặn những hành vi vi phạm pháp luật đối với trẻ em có lúc có nơi chưa kịp thời.

Tại vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, một số trẻ em mồ côi cha hoặc mẹ chưa được tiếp cận dịch vụ trợ giúp xã hội thường xuyên tại cộng đồng vì đặc thù quan niệm của người dân tộc Raglay theo chế độ mẫu hệ, khi mẹ mất, cha đi lấy vợ khác không có trách nhiệm nuôi dưỡng con cái. Đa số các em sống với ông bà ngoại, ông bà nội hoặc người thân trong gia đình nhưng không được hưởng trợ cấp hàng tháng theo quy định của pháp luật.

Mặc dù công tác tuyên truyền pháp luật về hôn nhân và gia đình đã được triển khai và thực hiện, tuy nhiên tình trạng tảo hôn vẫn còn xảy ra ở một số địa phương vùng đồng bào dân tộc thiểu số do quan niệm về phong tục, tập quán gây khó khăn cho công tác bảo vệ trẻ em.

2. Nguyên nhân.

Cán bộ làm công tác trẻ em cấp xã, phường, thị trấn đa số kiêm nhiệm đảm trách nhiều nhiệm vụ và liên tục thay đổi nên chưa được đào tạo nghiệp vụ, chuyên môn một cách có hệ thống và không có mạng lưới cộng tác viên làm công tác trẻ em thôn, khu phố. Do đó còn gặp nhiều khó khăn trong việc tham mưu và tổ chức triển khai thực hiện các chương trình mục tiêu vì trẻ em ở địa phương, cũng như sử dụng và quản lý phần mềm trẻ em.

Công tác tuyên truyền của một số cơ sở chưa đi vào chiều sâu, nhận thức của một bộ phận người dân về vai trò, trách nhiệm đối với công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em còn hạn chế.

Việc thực hiện chính sách phụ thuộc vào yếu tố phong tục tập quán của người dân tộc thiểu số phần nào ảnh hưởng đến công tác chăm sóc, bảo vệ trẻ em gặp nhiều khó khăn.

IV. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ VÀ GIẢI PHÁP.

1. Đề xuất, kiến nghị.

Đề nghị Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội quan tâm tham mưu bố trí đội ngũ cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em chuyên trách cấp xã; đội ngũ cộng tác viên làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em thôn, khu phố để đảm bảo việc triển khai công tác trẻ em tại cơ sở có hiệu quả, kịp thời.

2. Giải pháp.

2.1. Truyền thông nâng cao nhận thức và kỹ năng thực hiện quyền tham gia của trẻ em:

Đẩy mạnh tổ chức các hoạt động truyền thông, giáo dục về quyền tham gia của trẻ em thường xuyên, liên tục hàng năm vào các đợt cao điểm như: Tháng hành động vì trẻ em, sinh hoạt hè; các ngày lễ, tết, Quốc tế thiếu nhi và Tết Trung thu...

Lồng ghép nội dung truyền thông các chủ đề về bảo vệ trẻ em vào các buổi sinh hoạt chi Đoàn, chi Đội, sinh hoạt dưới cờ, các hoạt động ngoại khóa của nhà trường...; đồng thời, tăng cường các bài viết, tin về thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em, tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng: trang thông tin điện tử Tỉnh Đoàn, Báo Ninh Thuận, Đài Phát thanh-Truyền hình tỉnh, các trang mạng xã hội...

Phối hợp truyền thông tại cộng đồng (nhà văn hóa thôn, khu phố, trường học; các điểm tư vấn...) với các hình thức phù hợp như: nói chuyện chuyên đề, sinh hoạt nhóm, phát tờ rơi, tổ chức các hội thi thông qua mạng lưới tuyên truyền viên cơ sở về thực hiện quyền tham gia của trẻ em. Theo dõi và định kỳ đánh giá tác động của hoạt động truyền thông đối với trẻ em, gia đình, nhà trường và cộng đồng xã hội.

Tăng cường hoạt động truyền thông, giáo dục, tư vấn, vận động xã hội nhằm nâng cao nhận thức và trách nhiệm của người dân, của cộng đồng xã hội đối với công tác bảo vệ và chăm sóc trẻ em, góp phần ngăn ngừa kịp thời các nguy cơ dẫn đến trẻ em rơi vào hoàn cảnh đặc biệt ... thông qua các hình thức như: Tuyên truyền trực tiếp tại cộng đồng, truyền truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, băng rôn, khẩu hiệu, sản xuất/nhân bản các sản phẩm truyền thông, tuyên truyền thông qua Lễ phát động Tháng hành động vì trẻ em, Diễn đàn trẻ em các cấp...

2.2. Nâng cao năng lực thực hiện quyền tham gia của trẻ em:

Nâng cao năng lực trong việc xây dựng và tổ chức thực hiện pháp luật, chính sách về bảo đảm quyền tham gia của trẻ em cho các cấp chính quyền, các tổ chức, cá nhân có trách nhiệm thực hiện quyền trẻ em, chú trọng đối tượng cán bộ bảo vệ, chăm sóc trẻ em các cấp, giáo viên, cán bộ Đoàn, Đội, cha mẹ và học sinh; Xây dựng quy trình, tiêu chuẩn, tài liệu hướng dẫn thực hiện và nâng cao năng lực theo dõi, đánh giá việc thực hiện quyền tham gia của trẻ em.

Quan tâm, tạo điều kiện thuận lợi cho những cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội tham gia các lớp tập huấn, các khóa đào tạo bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng thực hiện quyền tham gia của trẻ em.

Lồng ghép nội dung kiến thức, kỹ năng quản lý và tổ chức thực hiện chương trình, kế hoạch, đề án, dự án về quyền trẻ em và quyền tham gia của trẻ em, các văn bản quản lý nhà nước hướng dẫn thực hiện quyền tham gia của trẻ em, kỹ năng làm việc với trẻ em, kiến thức và các kỹ năng thúc đẩy quyền tham gia của trẻ em cho đội ngũ cán bộ phụ trách thiếu nhi, giáo viên làm Tổng phụ trách Đội, cán bộ Đoàn-Hội-Đội các cấp, cộng tác viên, tuyên truyền viên.

2.3. Nâng cao chất lượng hoạt động của các mô hình, chương trình:

Tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao chất lượng hoạt động của các mô hình thực hiện quyền tham gia của trẻ em như: mô hình “Diễn đàn trẻ em”; mô hình “Đối thoại giữa lãnh đạo tỉnh và trẻ em”; mô hình “Thăm dò ý kiến trẻ em”, mô hình “Hội đồng trẻ em”, mô hình “Câu lạc bộ quyền tham gia của trẻ em”, mô hình “Các Chương trình, hoạt động do trẻ em khởi xướng và thực hiện”; Câu lạc bộ tư vấn, trợ giúp trẻ em cấp tỉnh”.

Tiếp tục thực hiện các chương trình hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh khó khăn như: Chương trình “Đom đóm thấp sáng tương lai”, “Điều ước cho em”, “Hè yêu thương”, hoạt động ca nhạc gây quỹ từ thiện, Chương trình cấp học bổng, tặng xe đạp, đỡ đầu cho trẻ em nghèo có hoàn cảnh khó khăn.

- Đẩy mạnh công tác vận động xây dựng Quỹ Bảo trợ trẻ em để kịp thời hỗ trợ những trường hợp đặc biệt khó khăn.

2.4. Công tác kiện toàn bộ máy, nguồn nhân lực để thực hiện các vấn đề về trẻ em ở địa phương:

- Tiếp tục kiện toàn, nâng cao năng lực đội ngũ làm công tác trẻ em cấp xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh.

- Phát huy vai trò của Ban Bảo vệ, chăm sóc trẻ em các cấp, tiến hành rà soát, đánh giá tình hình thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật hiện hành về Bảo vệ, chăm sóc trẻ em để kiến nghị, sửa đổi, bổ sung theo hướng thân thiện với trẻ em, tăng cường tính phòng ngừa, bảo vệ trẻ em một cách toàn diện.

- Làm tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em từ tỉnh đến cơ sở, bảo đảm bố trí đủ cán bộ làm công tác bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em; xây dựng mạng lưới cộng tác viên, tình nguyện viên tại các thôn, khu phố cũng như đào tạo và bố trí đủ số lượng giáo viên có kỹ năng giáo dục hòa nhập đến các trường học.

2.5. Công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện luật pháp, chính sách về bảo vệ, chăm sóc trẻ em:

- Tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện luật pháp, chính sách về bảo vệ, chăm sóc trẻ em. Thường xuyên giám sát tình hình triển khai các hoạt động bảo vệ, chăm sóc trẻ em ở cơ sở.

- Tiếp tục rà soát, theo dõi, cập nhật thông tin thường xuyên về trẻ em, trẻ em có nguy cơ và trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ em không được sống trong môi trường gia đình; phát hiện, ngăn chặn kịp thời các hành vi xâm hại trẻ em. Sử dụng và khai thác có hiệu quả phần mềm quản lý thông tin trẻ em.

Trên đây là Báo cáo tổng kết việc thực hiện Quyết định số 535/QĐ-TTg ngày 14/4/2014 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Kế hoạch triển khai thực hiện Khuyến nghị của Ủy ban về quyền trẻ em của Liên hợp quốc trên địa bàn tỉnh Ninh Thuận./.

Nơi nhận:

- Bộ LĐTBXH;
- TT. Tỉnh ủy, TT. HĐND tỉnh (b/c);
- CT, PCT UBND tỉnh Lê Văn Bình;
- Sở LĐTBXH;
- VPUB: CVP, PVP (HTMN);
- Lưu: VT. VXNV. NVT

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Lê Văn Bình